
Leraren uit hun isolement

Door [Katja](#) op 19 mei, 2015 in [Cases](#), [Nederland](#)



Door actief samen te werken kunnen docenten hun lessen verbeteren. Stichting Leerkracht helpt lerarenteams op weg met white boards en zelfbedachte regels.

Professioneel management en klassen vol kinderen, gaat dat samen? Bij [Stichting Leerkracht](#) wel. De Stichting werd drie jaar geleden geboren uit consultancybureau [McKinsey](#). Enkele medewerkers bogen zich vanuit hun eigen maatschappelijke betrokkenheid over 'onderwijs'. Daar bleken nog veel slagen te halen op het gebied van samenwerking en

continue verbetering. 'We willen het isolement van de leraar opheffen', zegt [Nico Verbeij](#), al twee jaar expertcoach bij de stichting en begeleider van vijf scholen. 'Leraren stappen niet zo gemakkelijk naar een ander voor hulp. Wij willen dat doorbreken. Onze leus is: "Elke dag samen een beetje beter", met de nadruk op samen.'

Nico Verbeij weet uit ervaring dat leraren veel beter kunnen samenwerken dan ze nu gewend zijn. Hij werkte vijftien jaar als docent, lerarenopleider en scholenadviseur. 'Na je opleiding stap je een school binnen om aardrijkskunde te geven aan vijftwintig leerlingen. Dat moet je helemaal in je eentje doen. Als het goed gaat, is dat fantastisch. Als het niet goed gaat heb jij een probleem. We zeggen met Stichting Leerkracht: Dat is niet zo. Ga bij elkaar kijken, help elkaar om beter te worden, maak er een team-effort van.'

Bootcamp en verbindingssessies

Scholen kunnen zich bij de stichting intekenen voor een tweejarig traject. Dat begint met een voorbereidingsessie of informatiebijeenkomst waar scholen bij voorkeur met meerdere leraren en schoolleiders op afkomen. Als een school besluit mee te doen, start er een bootcamp voor vier tot vijf deelnemers van zo'n tien scholen. Ook schoolleiders en het bestuur worden geïnstrueerd met vragen als 'Hoe maken jullie tijd vrij voor de lesbezoeken?' En 'Hoe stellen jullie doelen vast?'

De school zelf stelt een coach (0,3 fte) beschikbaar om te worden getraind door Stichting Leerkracht en de rest van de school erbij te betrekken. Grote scholen verdelen de capaciteit vaak over twee coaches. Een expertcoach vanuit de stichting, zoals Nico Verbeij, screent en begeleidt de coaches en helpt hen via verbindingssessies nieuwe teams in de school op te starten.

'Dat is heel belangrijk,' legt Verbeij uit. 'Niet wij of de schoolleiding, maar collega's leggen dan uit hoe het bord met doelen en acties in elkaar zit.' Iemand van team 1 vertelt bijvoorbeeld over zijn eerste indruk, 'Waar gaat dit over?', maar wijst vervolgens trots naar het bord: 'Kijk, dit staat er nu bij ons op.' Verbeij: 'Het blijkt te werken. Zo zijn we niet de zoveelste "onderwijsvernieuwing" die de leraren over zich krijgen uitgestort.'

Zelf doen

De Stichting houdt zich bewust niet bezig met de inhoud, want daar zijn de leraren zelf experts in. Zij bepalen dus wat er aan doelen en acties op hun bord komt. 'Wij werken juist aan vaardigheden om tot een andere cultuur te komen en daarbij niet te veel tijd te verspillen,' legt Verbeij uit. 'Een beetje Lean en Scrum, al noemen we dat meestal niet zo.'

Leraren komen regelmatig in teams bij elkaar en bepalen hun eigen regels, zetten de belangrijkste doelen op het whiteboard en proberen die met concrete plannen samen te behalen. Uiteindelijk worden ook de leerlingen en

soms de ouders bij het traject betrokken. Dat is minder moeilijk dan het lijkt, vertelt Verbeij. 'Kleine kinderen kunnen al veel aangeven in de vorm van plaatjes. Zelfs tegendraadse pubers weten wat ze willen in de les en op school als je het ze goed vraagt.'

Stichting Leerkracht staat inmiddels, met nog een beetje hulp van McKinsey, op eigen benen. De meeste kosten worden gedragen door de scholen zelf. Verder betaalt McKinsey mee, plus enkele goede doelen en andere partners, zoals de Onderwijscoöperatie en gemeenten. De meeste nieuwe scholen die zich aanmelden komen op aanraden van andere scholen die er al mee bezig zijn. Op dit moment doen tweehonderd scholen mee in het primair en voorgezet onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en enkele lerarenopleidingen. In september dit jaar wil de stichting dat aantal verdubbelen.

Doorgaan

Gedurende het tweejarig traject van scholen doen zij ook aan pizzasessies waarbij acht á tien scholen in een 'scholencirkel' samenkomen. Verder zijn er twee aparte schoolleidersfora, een intervisiesessie om schoolleiders mee te krijgen en een schoolbesturenprogramma. Daarnaast gaan de scholen op bezoek bij bedrijven als bol.com en ING die al lean bezig zijn. Verbeij: 'Het blijkt heel inspirerend om te zien hoe zij de afgelopen jaren hebben toegewerkt naar een cultuur van continue verbetering. Vooral de samenwerkingsborden in de bedrijven leveren veel nieuwe ideeën op voor de eigen teams.'

Na twee jaar is het traject afgelopen, maar kan de school zelf verder. Scholen uit de Leerkracht-beweging lijken elkaar ook nog te blijven opzoeken. Zo gaan de scholen zelf door met onderwijsvernieuwing. In 2020 hoopt Stichting Leerkracht zichzelf op te heffen.

Bron: www.nieuworganiseren.nu

nieuworganiseren.nu

Platform voor nieuw organiseren